

Aan alle Programmacommissies
Gemeenteraadsverkiezingen 2018
Dongen

Energiebeleid in uw verkiezingsprogramma

Dongen, 6 september 2017

Geachte leden van de programmacommissie,

De gemeente en haar burgers zijn een factor van betekenis in het welslagen van de energietransitie. Zij hebben een belangrijke rol in het bereiken van de doelstellingen van het SER Energieakkoord uit 2013 en het Klimaatakkoord van Parijs in 2015. We gaan er daarom van uit dat u in uw partijprogramma ook aandacht heeft voor stuurinstrumenten en oplossingen die u als lokale overheid heeft om CO₂-emissies in de gemeente te reduceren.

Zeker nu uit een [recent onderzoek van Natuur & Milieu](#) blijkt dat duurzame energie niet alleen door de achterban van linkse partijen belangrijk gevonden wordt, maar ook van centrum- en rechtse partijen.

De lokale Coöperatie Energie Dongen neemt hierbij het initiatief om aan actieve politieke partijen in ons werkgebied specifieke beleidssuggesties te doen voor hun verkiezingsprogramma. Daarnaast bieden u wij onze expertise en diensten aan om gezamenlijk de Gemeente Dongen te verduurzamen.

De meeste gemeenten hebben al door de gemeenteraad vastgestelde ambities aangaande energie- en klimaatbeleid. Het komt er nu op aan die ambities om te zetten in acties. De vraag is natuurlijk: Hoe pak je dat aan? Daarbij dient de Trias Energetica als leidraad: eerst energie besparen en dan duurzaam en efficiënt opwekken. Wij vinden het belangrijk om de duurzame energie zoveel mogelijk lokaal en regionaal op te wekken en de inwoners daarbij te betrekken. Daarbij spelen aspecten als bewustwording, draagvlak, persoonlijk voordeel en stimuleren van de regionale economie en maatschappelijke betrokkenheid een grote rol. Op deze terreinen is onze coöperatie actief en werken wij graag met u samen.

Hieronder vindt u een aantal suggesties en aandachtspunten voor uw programma.

Ambtelijke capaciteit:

Zonder de benodigde ambtelijke capaciteit en bestuurlijke coherentie wat betreft de doelen, zijn klimaatdoelstellingen niet haalbaar. Er zijn politici en bestuurders met visie nodig. Het onmisbare ambtelijke corps dat het beleid voorbereidt en uitvoert, kan door samenwerking met burgerorganisaties als Energie Dongen en het bedrijfsleven deze visie tot realiteit maken.

Scheppen van een duurzaam ondernemersklimaat:

De gemeente kan ambitieuze lokale ondernemers en investeerders in duurzame energie stimuleren en faciliteren. De markt voor opwekking, gebruik en opslag van duurzame energie ontwikkelt zich snel. Voor lokale bestuurders is het de uitdaging deze zo te vertalen dat de opbrengsten lokaal blijven en niet nationaal of internationaal wegstromen. Dongen Energie werkt samen met lokale ondernemers in verschillende projecten.

Energiebesparing en duurzame energie in de bestaande bouw:

Energieloket

Uw gemeente werkt samen met Energie Dongen in het in te richten **Energieloket**. Dit is de eerstelijnsvoorziening voor inwoners als het gaat om vragen over energiebesparing, duurzame energie en (lokale) subsidieregelingen.

Meerjarig inzetten op het Energieloket: De gemeente financiert het Energieloket bij voorkeur in de Cammeleur voor een aantal jaren op basis van het meerjarenplan. Hiermee komt er continuïteit in de activiteiten, ontstaat er een goed relatienetwerk en kan dit Energieloket de ontzorging van de inwoners verder uitbouwen.

- Wijkcampagnes mede-organiseren: Vanuit het Energieloket en in samenwerking met de Coöperatie Energie Dongen en het lokale en regionale bedrijfsleven organiseert de gemeente wijkcampagnes om energiebesparing en duurzame energie onder de aandacht te brengen. Daaraan gekoppeld kunnen de bewoners deelnemen aan collectieve inkoopacties voor bijvoorbeeld zonnepanelen, isolatie of warmtepompen.
- Doorlopende attentie voor duurzame energie d.m.v. vaste rubriek in gemeentelijke informatieorganen.

Gemeentelijke Energiebesparingsleningen / duurzaamheidsleningen:

Een steeds terugkerende hindernis voor huiseigenaren is de financiering van de gewenste maatregelen. Duurzaamheidsleningen blijken daarvoor een goed middel. Zij kosten de gemeenschap minder dan subsidies. De gemeente kan deze leningen aanbieden of bestaande leningen promoten.

Energieambassadeurs en energiecoaches:

Energieambassadeurs zijn vrijwilligers die zich na een opleiding inzetten voor de enthousiasmering en advisering van hun buurtgenoten. Ambassadeurs zijn voornamelijk actief in particuliere woningen. Energiecoaches doen hetzelfde in huurwoningen. De gemeente kan ondersteuning bieden aan energieambassadeurs en energiecoaches, bijvoorbeeld door het financieren van trainingen of het begeleiden van teams. Een logische partner voor de coaches zijn de woningcorporaties.

Gasloze wijken

Nu nog verwarmen we Nederland voor 95% met gas. Dat moet in 20-30 jaar afgebouwd worden naar 5%. Warmtenetten op basis van geothermie, biomassacentrales, rioolnet, warmte uit asfalt, en andere technieken zijn opties die de komende jaren in beeld zullen komen. Proefprojecten kunnen versnelling tot stand brengen.

Bij noodzakelijke vervanging van het aardgasnet kiest de gemeente voor een duurzame, aardgasloze oplossing. Warmtelevering aan de woningen of bedrijven kan via een warmtenet, warmtepompen of elektrisch. De benodigde elektriciteit moet dan wel duurzaam worden opgewekt.

Voor deze verandering in bestaande wijken is draagvlak essentieel. Energie Dongen kan een rol spelen in het creëren van dit draagvlak en in de lokale opwekking van duurzame warmte en elektriciteit.

Energiebesparing en duurzame energie in de nieuwbouw:

Bij de ontwikkeling van nieuwe woningen en wijken kiest de gemeente voor gasloze wijken. Bij de inrichting en planvorming neemt de gemeente alle aspecten van energieneutraal en duurzaam bouwen als uitgangspunt. Ook gaat de gemeente na of al goedgekeurde plannen kunnen worden aangepast aan de eisen die de huidige tijd stelt en of alsnog gekozen kan worden voor een gasloze wijk.

Opwekking van duurzame energie:

Energie Dongen houdt zich bezig met het opwekken van duurzame energie in de regio. Een aantal projecten is gerealiseerd of is in ontwikkeling. Het potentieel in de regio is echter groot en we kunnen onze activiteiten nog flink uitbreiden. Steun van en samenwerking met de gemeenten zijn hierbij een voorwaarde.

Energie Dongen kan verschillende rollen op zich nemen en taken vervullen: projectontwikkeling, subsidies aanvragen, draagvlak creëren etc.

- Stimuleren van zonnepanelen: In samenwerking met het Energieloket voeren we campagnes uit om huiseigenaren te enthousiasmeren zonnepanelen op hun eigen dak te leggen.
- Voorbeeldfunctie Gemeente Dongen: De Gemeente Dongen zou ter stimulering, ondersteuning én als voorbeeld voor burgers en bedrijven groene energie moeten afnemen voor alle gebouwen onder haar beheer.
- Zonne-energie centrales op grote daken: Die mensen die geen geschikt eigen dak hebben, kunnen participeren in collectieve zonne-centrales op schooldaken, overheidsgebouwen of andere daken.
- Biomassa: de grondstof voor en schaal van biomassacentrales kan verschillen. Vooral in gemeenten met een groot buitengebied is schone toepassing van lokale biomassa een goede optie.
- Aardwarmte en geothermie: Als daar goede ervaringen mee zijn kan geothermie op meerdere plekken een rol gaan spelen. Op kleinere schaal kan de gemeente warmte-koude-opslag stimuleren, bijvoorbeeld bij bedrijven. In de regio Vallei zijn daartoe al meerdere initiatieven genomen waarbij het plan voor geothermie bij Parengo het meest in het oog springt.
- Grote zonnevelden: uiteindelijk zijn grote groene-energiecentrales noodzakelijk. Daarvoor kunnen weilanden of braakliggende industrieterrein geschikt gemaakt worden.

- Windenergie: dit is momenteel de meest rendabele vorm van groene-energieopwekking en is voor de meeste gemeenten noodzakelijk om hun eigen klimaatdoelstelling te kunnen halen. Slimme positionering, lokaal belang en lokale betrokkenheid zijn hierbij de sleutel tot succes.

E-mobiliteit:

Verduurzaming van de mobiliteit door overschakeling naar full-electric (deel)auto's gaat een grote bijdrage leveren aan de energietransitie. De gemeente kan deze initiatieven ondersteunen door het ruimhartig toepassen van vergunningen en eventueel subsidies voor laadpalen en elektrische auto's. Op regionale schaal kunnen de gemeenten zoeken naar een dekkend netwerk van voorzieningen. Hierbij kan ook worden gedacht aan goede fietsinfrastructuur.

We realiseren ons dat onze opsomming niet uitputtend is, maar we hopen dat deze brief een basis en vooral een inspiratie voor u vormt.

Uiteraard zijn wij graag bereid u verder te ondersteunen. U kunt daartoe contact opnemen op onderstaand adres of via onderstaand telefoonnummer.

We wensen u veel succes met het samenstellen van uw programma!

S. Brandsma

Voorzitter Coöperatie Energie Dongen

Voor nadere informatie kunt u ons bereiken via: info@energiedongen.nl of een van de leden [Contact Energie Dongen](#)

Tel.: 0162-238000 (ma, di, wo, 8.30 – 12.00 uur) Min. Goselinglaan 8 (Casade-gebouw)